

Akcijski načrt za izvajanje Strategije RS za zdravje otrok in mladostnikov v povezavi z okoljem 2015 - 2020 in Smernice Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) za področje in hrupa

Direktorat za javno zdravje,
Ministrstvo za zdravje
Breda Kralj
23. april 2015, Ljubljana

PRAVNA PODLAGA ZA SPREJETJE AKCIJSKEGA NAČRTA:

je sprejeta Strategija za zdravje otrok in mladostnikov v povezavi z okoljem 2012-2020, dec 2011 s sklepom Vlade RS, št. 18100-1/2011/4 z dne 1.12.2011:

(http://www.mz.gov.si/uploads/media/strategija_zdravje_otrok_040212.pdf).

Predlog akcijskega načrta opredeljuje konkretne naloge resorjev in deležnikov do leta 2020 in zajema aktivnosti, ki bodo lahko pripomogle k zmanjšanju pomembnih javnozdravstvenih problemov otrok in mladostnikov.

ZNAČILNOSTI JAVNOZDRAVSTVENEGA PROBLEMA:

- prizadene veliko število ljudi ali ima potencial, da se hitro razširi,
- na njegov začetek ali potek zelo vplivajo družbeni vplivi,
- predstavlja velik delež v umrljivosti ali v manj zmožnosti prebivalstva, še posebej v mlajših starostnih skupinah (delovno aktivnem prebivalstvu),
- negativno vpliva na potomstvo,
- povzroča dolgotrajne učinke na zdravje (kronične bolezni),
- z njim so povezani veliki neposredni ali posredni stroški,
- nanj je mogoče vplivati z javnozdravstvenimi ukrepi (vključno z ukrepi v pristojnosti drugih resorjev).

PRIORITETNI CILJI AKCIJSKEGA NAČRTA

1. Zagotavljanje zdravja prebivalcev z izboljšanjem dostopa do varne pitne vode ter ustreznega ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami.
2. Zmanjševanje problema poškodb in debelosti preko varnega okolja, telesne dejavnosti in zdrave prehrane.
3. Preprečevanje bolezni z izboljšanjem kakovosti zraka zunaj in v zaprtih prostorih.
4. Preprečevanje bolezni zaradi kemičnih, bioloških in fizikalnih dejavnikov tveganj.

AKTIVNOSTI na področju zmanjševanje izpostavljenosti prebivalcev hrupu prometa in industrije

Ozaveščanje otrok in mladine, staršev, učiteljev in vzgojiteljev o škodljivih učinkih zvoka, tudi izpostavljenosti prekomerni jakosti zvoka zaradi uporabe prenosnih predvajalnikov glasbe in ozaveščanje splošne javnosti o rešitvah za zmanjševanje hrupa in o načinih obvladovanja hrupa ter zaščite pred njim.

Vključitev ukrepov za zmanjševanje izpostavljenosti hrupu pri izdelavi urbanističnega plana in plana infrastrukture in za ustrezno zvočno izolacijo predvsem vzgojno-izobraževalnih zavodih.

Prenos dobre prakse za izboljšanje akustičnega okolja v vzgojno-izobraževalnih zavodih.

AKTIVNOSTI na področju zmanjševanja hrupa preko prometa in presoje vplivov na okolje :

- Spodbujanje občin k ozelenitvi mest, k ureditvi kolesarskih stez in ureditvi dostopa s kolesi do javnih ustanov in podobno z uporabo okolju prijaznih vozil.
- Spodbujanje občin, da javne objekte, kolesarske poti in bivalna naselja načrtuje v taki razdalji od obremenjenih prometnic, da emisije na teh območjih ne bodo presegali dovoljenih vrednosti in da bo zagotovljena najvišja možna prometna varnost.

Sprejeti in uveljaviti splošne smernice za prostorsko načrtovanje z vidika varovanja zdravja ljudi

SPLOŠNE SMERNICE ZA PROSTORSKO NAČRTOVANJE Z VIDIKA VAROVANJA ZDRAVJA LJUDI

Varstveno okoljski cilji: zrak, hrup, oskrba s pitno vodo in ravnanje s komunalno odpadno vodo, ravnanje z odpadki, elektromagnetno sevanje, svetlobno onesnaževanje.

V prostorsko načrtovanje je potrebno vključiti presoje o:

- minimalnem deležu urbanih in zelenih površin,
- infrastrukturi za aktivno preživljanje prostega časa (otroška igrišča, parki, kolesarske steze),
- javnih športnih objektih (bazeni, telovadnice, športna igrišča),
- ukrepih, ki vplivajo na lokalno trajnostno samooskrbo s hrano.

(predlog Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015 – 2025, WHO European Region Physical Activity Strategy 2015–2025, Improving Infrastructures for Leisure-Time Physical Activity in the Local Arena)

SMERNICE SZO ZA PODROČJE HRUPA

- Smernice o urejanju hrupa v okolju
Guidelines for Community Noise, 1999
<http://www.who.int/docstore/peh/noise/guidelines2.html>

- Smernice o urejanju hrupa v nočnem času
Night Noise Guidelines for Europe, 2009

http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0017/43316/E92845.pdf

- Smernice za oceno bremena bolezni zaradi okoljskega hrupa
Burden of disease from environmental noise, 2011

http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0008/136466/e94888.pdf

SMERNICE SZO ZA PODROČJE HRUPA

- Smernice o urejanju hrupa v okolju iz leta 1999 se trenutno posodabljajo. Novo verzijo pričakujemo v začetku naslednjega leta.
- Smernice podajajo priporočene vrednosti hrupa za različna okolja in časovne obremenitve.
- Smernice opozarjajo na previdnost pri ocenjevanju vplivov hrupa, ko razpoložljivi podatki niso popolni.
- **Previdnostno načelo**
- „V vseh primerih je treba hrup zmanjšati na najnižjo dosegljivo raven v določeni situaciji. Kadar obstaja tveganje, da bo javno zdravje prizadeto, je treba sprejeti ukrepe za zaščito javnega zdravja, ne da bi čakali dokončne znanstvene dokaze.“
- Smernice uporabljamo tudi pri ocenjevanju zaščite bolj ranljivih skupin ljudi (na primer otroci in starejše osebe).

CILJ

ZAČETNI KORAK

VZTRAJNOST